

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3.

Dopisi dobro došli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak turek zvečer. Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 6.

V Ptuj v nedeljo dne 6. februarja 1910.

XI. letnik.

Ljudski škodljivci!

Prvaški poslanci hočejo deželni zbor razbiti! — Gospodarsko delo preprečeno! — „Švindlerji“ in „kmedljanti“.

Kakor znano, so prvaški poslanci pod načelstvom dr. Šušteršiča svoj čas preprečili delo v državnem zboru, pustili dežele v dolgih in škodovanih s tem grozovito vsemu ljudstvu. Razburjenje nad tem brezvestnim činom še ni ponehalo in že se poroča o drugem brezvestnem činu, se poroča o političnemu zločinu prvaških poslancev. Isto igro kakor v državnem urednici so tudi v štajerskem deželni zboru. Prišli so pretekli turek z obstrukcijo, to se pravi: prvaški poslanci ne pustijo deželni zbor delati...

Kmetje, ljudstvo, vsi, ki plačujete krvave davke, — ali veste kaj to pomeni? Prvaški poslanci ne pustijo, da bi deželni zbor sklenil tiste postavbe, ki so vam v korist! Oni ne pustijo, da bi se vam dalo podpore, ki jih zahtevate, oni hočejo zaradi politične hujskarije vse uničiti, kar je vstvarilo delo pametnih mož...

Dr. Korošec,
Dr. Kukovec,
Dr. Benkovič,
Dr. Verstovšek,
Ozmeč,
Meško,
Pišek,
Novak,
Terjglav,
Robič,
Vrečko,
Roškar

to so imena teh ljudi, ki vam ne privoščijo ničesar, ki hočejo, da bi vi še naprej trpeli v revščini...

Kmetje, vstanite kot en mož in povejte tem prvaškim poslancem svoje mnenje!

Preč s tistimi, ki nam škodujejo!

Luftbalon R 1910 — na pustni turek.

(Po resnični dogodbi.)

Odborniki vaške posojilnice nekje na širnem svetu (pa ne na štajerskem) sedijo v potu svojega obraza okoli velike mize v posvetovalni dvorani in se pečajo z rešitvijo dospelih prošelj in drugih vlog.

Ze precej aktov se je v kratkem času rešilo in že priletni predsednik komaj dosepe, nove prošnje predlagati; ko bi šlo vse tako v istem redu, rešilo bi se lahko nad sto prošelj in eni uri. Ali v tej drugače imenitni družbi je bil eni neobdignatba prisoten, to je šele pred kratkim privravnar vaški urmahar: temu keclcu, ki sploh v tako imenitno družbo ne paše, ni prav nič prav, čez vse kritizira in danes se posebno je nekako občutljiv. Gre se ravno za dovolitev večjega posojila, kojega želi neki mestni špekulant na svojo v bližini vasi na nekem griču ležečo „solnčno uro“, da bi se iste lažje znebil.

Vaški šulmaster, kateri je solnčno uro cenil, prav toplo priporoča, da se posojilo v naprošeni visokosti dovoli, ker pa urmahar nekaj z glavo odkimavljje, ga šulmaster takoj ošteje, češ: ali dvomiš ti bud morda na

Zadnje poročilo: Slovenski prvaški poslanci so sklenili, da nadaljujejo z obstrukcijo. To se pravi: zapravljali bodo še nadalje čas deželne zbornice. Pomisliti se mora, da čaka cela vrsta postav rešitve. Zlasti zadeve, ki se tičejo podpore kmetov in prepotrebnih železnic se valed prvaškega nastopanja ne more rešiti. Nadalje je treba to-le pomisliti: vsak dan deželnozbornske seje košta davkoplačevalce 1000 kron. Prvaški poslanci vzamejo torej z vsakim dnevom tisoč kron iz naših žepov! In vse to za politiko! Vse zaradi lahkomišelnosti ter brezvestnosti! Ljudstvo, predrami se! Kmetje, zberite se in protestirajte odločno!

Svoji k svojim!

Nosili bi vodo v Dravo, ako bi ponavljali pomen te besede. Vsakdo razume danes geslo „Svoji k svojim“ — eden na ta način, drugi zopet na drugačen način. Izpregovoril je to besedo najprve češki vojska Palacky, ki je dejal: „Svoji k svojim, ali vedno pošteno!“ Naši prvaški seveda so takoj videli, da je ta Palackyjeva beseda predriča in — prepoštena. In zato so ji svojeglavno odresali zadnji konec („ali vedno pošteno“) ter obdržali edino začetno besedo: „Svoji k svojim“... Poštenost so prvaki na Slovenskem odresali tej češki besedi...

„Svoji k svojim“... Dobro! Poslušajmo, kaj pravijo zagovorniki te besede. „Svoji k svojim pomeni“ — tako trdijo prvaki — „da naj Slovenci vse svoje potrebnosti le pri Slovencih krijejo, da naj slovenski kmet svoj denar edino slovenskemu trgovcu nosi, da naj Slovenec edino k slovenskemu advokatu, duhovniku, trgovcu, fabrikantu, uradniku hodi“... Dobro, iz stališča slovenskega narodnjaka se da ta nazor zagovarjati. Ali odgovor na to zahtevo narodnjakov more biti le ta-le: slovenski trgovci, obrtniki, fabrikanti in advokati morajo biti tudi najboljši in cenejši za slovenskega kmeta! Ako krije slovenski kmet svoje potrebnosti edino pri Slovencih, no, potem morajo ti Slovenci zanj tudi naj-

moji zmožnosti kot strokovnjak v cenivi solnčnih ur? Zastonj ugovarja urmahar, da drugi enaki zavodi na solnčne ure nič ne daje. Ves razburjen in togoten gleda naš urmahar enomerno na kup aktov, tako da se mu kar lasi ježijo, in ko bi se ne bal, da ga zaprejo v »Gemeindekotter«, bi gotovo udaril v svoji sveti jezzi z žuljavo svojo pestjo po mizi, da bi dal duška svoji jezzi. Kajti šulmošter je svijal, solnčna ura se bo obremenila in mestni špekulant dobi zaželjeno posojilo. Seja je končana, gospodje se razidejo; tudi naš urmahar in šulmošter gresta nazraren, pa brez da bi si podala roko, brez da bi se poslovila z narodnim »Na zdar«; ona samo gresta, vsak svojo pot.

Urmahar te seje ni mogel pozabiti, tuhtal in tuhtal je, ni mogel celo spati ne, solnčna ura in dovoljeno posojilo, šulmošter in strokovnjak, to vse mu ni šlo skup, vedno gnobilje se je zamislil in sprevidel, da je prav za prav več gniljega v »mestu Ninive« — sklenil je vse to popraviti, pa ni se mu posrežilo, postal je vedno bolj tužen. Končno je izprašal natančno svojo vest in uvidel je, da je skrivaj napravil je dolgo spoved na uho poštenega starega predsednika in končno — v pomirjenosti lastne vesti — izstopil — iz odbora. Naš ubogi urmahar si je pa s tem korakom nakopal ravno toliko sovražnikov,

cenejši in najboljši biti. Kajti škandal bi vendar bilo, ako bi gotovi Slovenci iz „narodnjaštva“ profit in kšeft delali...

Ja, ja, škandal, grdi škandal bi to bilo! Ali žalilob, da moramo to-le nepobitno dejstvo omeniti: Vsi tisti, ki so doslej tako glasno trobili geslo „Svoji k svojim“, bili so v resnici najgrši oduhuhi in najhudoobnejši izsesalci slovenskega ljudstva!!! Beseda ta je ojata in vendar resnična! Vse brezobzirno gibanje, ki je pod geslom „Svoji k svojim“ zaslovelo po Slovenskem, ni bilo drugega, nego najpoglejša in najgrša judovska reklama...

Mi vzremo to glavno obdolžitev prvaštvu v obraz! Ali mi ne trdimo in obdolžimo samo, marveč mi hočemo tudi dokazati!

O prvaško-političnih duhovnikih ne bomo govorili. Ti ljudje so tako „narodni“, da slovenskim kmetom za poroke, krsti in pogrebe 10 krat toliko računajo, kolikor bi po postavi računati smeli. Tem ljudem je vse prosto. Besedo „Svoji k svojim“ so si valed ted prestavili v drugo: „Tvoje k mojim“... Poleg političnih farjev stojijo med voditelji slovenskega ljudstva prvaški advokati! Ti slovenski advokati so vedno prvi, kadar je treba tuliti geslo „Svoji k svojim“. Mi smo že na podlagi javnih dokazov oditali raznim prvaškim advokatom, da 2 krat, 3 krat več računajo, nego bi smeli! Očitali smo to dr. Brejcu v Celovcu, dr. Benkoviču v Celju, dr. Brumenju v Ptujju itd. Nobeden teh poštenjakov ni niti meznica ganil, da bi si opral čast! Nobeden nas ni tožil! Torej je gotovo res, kar smo pisali. V današnji številki dokazujemo prvaškemu advokatu dr. Pipušu, da za navadne pogodbe še enkrat toliko računajo kakor bi to smel. In tudi dr. Pipuš nas ne bede tožil, ker dobro ve, da je res, kar pišemo... Takim prvaškim advokatom velja torej geslo „Svoji k svojim“ le zato, da čim več računajo... In ako se kdo proti temu pritoži, no, potem se mu zna tako zgoditi, kakor tistemu slovenskemu kmetu v Slov. Gradcu, katerega je njegov lastni advokat siloma iz sodnijske dvorane vrzel... Oj kmetje,

ne go je štel poprej prijatelj — šulmošter je sopot gvilal, — kot bistrejši na uru premagal je nemirnega duha urmahar na, na celi črti, brez da bi nekoliko kratkovidni urmahar to zapazil. Šele ko je v mestnih cajntangah bral, ko je tam črno na belo stalo, da je on — urmahar — lump — odpadnik — izdajalec — jud — potem šele si je obrisal precej zamazane očale in zdaj je zapazil, da so ga mogočneli iz človeške družbe izbačnili, ja da mu je celo v cajntangah zašugano, da jih bo pri prvi priliki dobil po narodni njegovi butici — in to vse zavolje te preštetane solnčne ure... Ves preplašen urmaharček hitro izstopi iz vseh narodnih in drugih društev, odloči častna mesta v vaškem »Kegeklubu«, kjer je bil »Aufseher«, pri »Eislaufverein« kjer je bil »Oberschlittschuh-Anschaller« itd. in sklene, ker si ni življenja svest, odrajtati — ja odrajtati — prej ko mogoče. Ker pa ima širokaj precej veliko obitelj, kupil je pri vaškem kramarju 10 metrov tintuha, v bližini tovarni nekaj flaš »Elektrike« in dela sedaj z svojo »ta staro« — Luftbalon, da bo prej ko mogoče odplivl. — Upamo, da — ako ostane vreme ugodno — naš urmahar z vsemi svojimi na pustni turek stopi v Luftbalon R 1910 in z jeznim pogledom na bližno solnčno uro odplava za — vedno!

Boshafter Kerl.

